

Het nieuwe leven van oud hout

Interieurs van Geel tot New York

Teksten: Stijn Janssen
Foto's: Joren De Weerd

In een loods in Geel-Stelen liggen duizenden unieke stukken hout te wachten op een nieuwe bestemming. Die krijgen ze van Antiques&Design. De 25 medewerkers van het bedrijf toveren dagelijks oude stukken hout om tot originele interieurs. Voor bakkerijen en restaurantketen Le Pain Quotidien richtte Antiques&Design wereldwijd al meer dan tweehonderd winkels in, van Amerika tot Abu Dhabi. Bedrijfsleider Frank Santermans opent voor Citta Kempen de deuren van zijn atelier.

“Weet je waar ik spijt van heb” zegt algemeen directeur Frank Santermans, econoom van opleiding. “Mijn grootvader was schrijnwerker, maar hij heeft nooit mogen meemaken dat ik in het ‘hout’ terechtgekomen ben. Hout is bovendien het meest natuurlijke product waarmee je kan werken. Ik voel en ruik het als ik echt hout in mijn handen heb.”

Frank Santermans geeft ons een rondleiding in het werkhuis van Antiques&Design aan Vossendaal in Geel, naast de E313. Een achttal schrijnwerkers

zijn druk bezig met het bewerken, zagen en schaven van houten meubels en planken. Het is echter niet zomaar hout dat door hun handige vingers glijdt. Het is oud massief hout, hoofdzakelijk green en eik. Dit is de waardevolle grondstof waar Antiques&Design voortdurend naar op zoek is in de hele wereld. Om als buitenstaander te begrijpen waarmee het bedrijf zijn faam heeft opgebouwd, is een bezoek aan de schatkamer, tien kilometer verderop in Geel-Stelen, onontbeerlijk. Het is een opslagruimte van liefst 3500 vierkante meter, volgestouwd met duizenden unieke houten meubels en decoratieve voorwerpen: eiken vloeren van oude treinstellen, afbraakhout van Canadese schuren en aanlegsteigers, maar ook oude bierflessen, potten uit email en loden glasramen tot zelfs een volledig oud kapsalon. “Vroeger reden we gewoon met de vrachtwagen door Europa en bezochten overal antiquairs en brocanteurs”, vertelt Santermans. “De chauffeur had een dikke portefeuille op zak en kocht alles op wat interessant was. Vandaag krijgen we via het internet tientallen mails per week met aanbiedingen. Twee van de laatste zaken die we opkochten, waren een oude winkelrichting in Hongarije en de eikenvloer van het postkantoor van Nancy.”

Maar wat doet Antiques&Design met deze - excusez

le mot - bric-à-brac. “We proberen het unieke van elk voorwerp en van elk stuk hout te respecteren om het op de meest waardevolle manier opnieuw te integreren in een nieuw interieur”, reageert Santermans. “Zeg maar dat we het een tweede leven geven. We maken er tijdloze, sfeervolle inrichtingen mee.” Opmerkelijk is dat die recyclage de voorwerpen vaak een andere invulling geeft: een deur wordt een deel van een wand, twintig drinkkannen uit email wordt samen ingekaderd tot een stilleven.

Lange tafel

Opnieuw in de schrijnwerkerij valt ons oog op een merkwaardige constructie die uitgestald ligt op de grond: het is een lappendeken samengesteld uit antieke deuren, gekleurde raammozaïeken, tafelpoten en zo meer. Santermans legt uit dat deze houten puzzel een van de achterwanden wordt die in een filiaal van Le Pain Quotidien in New York zal geplaatst worden. Antiques&Design werkt al 23 jaar voor deze prestigieuze Belgische bakkerij- en restaurantketen in meer dan zeventien landen. “We hebben er ondertussen al meer dan tweehonderd ingericht”, zegt Santermans. “Elke maand gaan er hier twee volledige interieurs buiten.”

Het was liefde op het eerste gezicht tussen

Frank Santermans (links) richtte met Antiques&Design wereldwijd al tweehonderd filialen van bakkerijketen Le Pain Quotidien in.

In een immense opslagruimte verzamelt Antiques&Design houten meubels en decoratieve voorwerpen uit de hele wereld.

De lange ovale tafels vormen hét symbool van elke vestiging van Le Pain Quotidien.

Antiques&Design en Le Pain Quotidien. Hun succesverhaal begon 23 jaar geleden toen Antiques&Design nog geen interieurinrichter was, maar een handelaar en restaurateur van grenen meubels met twee winkels in Antwerpen en Brussel. “Toen Alain Coumont, de geestelijke vader van Le Pain Quotidien, zijn eerste bakkerij opende in de Dansaertstraat in Brussel is hij voorbij onze winkel gelopen en heeft hij bij ons zijn eerste meubels uitgezocht”, zo doet Frank Santermans het verhaal. “Op die manier waren we van het prille begin betrokken bij het ontstaan van het concept Le Pain Quotidien. Coumont zag in ons een verlengstuk van zijn ideeën. Hij wilde als bakker het brood opnieuw zijn intrinsieke waarde geven. Zijn visie op gezond en organisch voedsel, waarbij authenticiteit en respect voor grondstoffen vooropstaan, vindt zijn verlengstuk in de manier waarop wij een winkelconcept creëren. Le Pain Quotidien hecht veel belang aan een warme en gezellige sfeer en het hergebruik van materialen. Ons partnership heeft echt wel inhoud en is gestoeld op die gemeenschappelijke waarden.” Ondertussen helpt Santermans in het atelier een werknemer met het invoeren van een enorme ovale houten plaat in een schaafmachine. Het blijkt het tafelblad te zijn voor hét symbool van Le Pain Quotidien: de lange gemeenschappelijke tafel. In de restaurants van de keten worden de bezoekers uitgenodigd om hun schroom te overwinnen en aan te schuiven aan een lange tafel, samen met

andere onbekende gasten. Opmerkelijk is dat de tafels de enige meubelstukken zijn die niet van gerecycleerd hout worden vervaardigd. “We zijn daar noodgedwongen van moeten afstappen”, vertelt Santermans. “Oud hout zit vol met spleten en oude knoesten waarin onvermijdelijk etensresten achterblijven. Dan kan niet meer volgens de strenge hygiënische normen. Daarom maken we ze van nieuw massief hout. De gemeenschappelijke tafel vind je in elke Le Pain Quotidien. Het enige wat verschilt, is de lengte. Die is afhankelijk van de grootte van de zaak. De kleinste die we maakten, was vier meter, de langste 13,5 meter.” Antiques&Design heeft een team van interieur-architecten en projectmanagers dat de interieurs uittekt voor nieuwe vestigingen van Le Pain Quotidien overal ter wereld. “We werken zeer intensief samen met de twee designteam van Le Pain Quotidien in New York en Londen”, vertelt Santermans. “Wij krijgen van hen informatie over de nieuwe panden en aan de hand daarvan gaan we onze creatieve oefening maken. Welke unieke inrichting kunnen we deze shop geven? We hebben nu bijvoorbeeld een opdracht voor een vestiging in Harbour Point in het Amerikaanse Connecticut. Voor een pand in een havengebied ligt het voor de hand dat je linken legt met water of boten. We trekken dan naar ons opslagmagazijn in Stelen en selecteren er bruikbaar meubilair en decoratie. Dat materiaal wordt naar de schrijnwerkerij gebracht en verwerkt tot een nieuw interieur.”

“Vroeger reden we gewoon met de vrachtwagen door Europa en bezochten we overal antiquairs”

“Elke maand gaan hier twee interieurs voor Le Pain Quotidien buiten”

Uniek is dat het interieur van een nieuwe vestiging van Le Pain Quotidien allereerst volledig wordt opgebouwd in het atelier in Geel. “Tot en met het kleinste details”, zegt Santermans. “Niet alleen de wanden en de winkeltogen, maar bijvoorbeeld ook de vuilnisbakjes in de kast zoals ze later in New York of Abu Dhabi te zien zullen zijn. Wanneer alles perfect klopt, wordt het interieur gelabeld, gedemonteerd en zorgvuldig ingepakt. Voor de Verenigde Staten wordt alles ingeladen in een zeecontainer. Daarin zit ook de handleiding die zo

volledig is dat werknemers van Le Pain Quotidien de container maar moeten opendoen, het plannenboek vastpakken en met de opbouw starten. Tussen vloer en plafond krijgen ze alles aangeleverd, tot en met het tapijt, het oude wandpaneel, de bewegwijzering en de menuhouders.” Naast hun exclusieve opdracht voor Le Pain Quotidien - in Antwerpen-stad alleen al zijn dat drie filialen: aan de Steenhouwersvest, in de Kievitstraat en op de Mechelsesteenweg - vervaardigt Antiques&Design ook de interieurs voor onder meer Delitrateur, de traiteurketen van Delhaize en voor de Nederlandse restaurantketen Humphrey. Ook de inrichting van winkelpanden in de Kempen, zoals bakkerij Steurs in Geel of van particulieren is zeker nog aan hen besteed. “Antiques&Design is een klein bedrijf. We hebben maar 25 werknemers in dienst”, zegt Santermans. “Maar we zitten wel in een nichemarkt. We proberen maatwerk te leveren en dat mag je letterlijk nemen. Een privaatinterieur moet perfect matchen met de bewoners. Zowel de ziel van Antiques&Design als die van de bewoners moet erin liggen. Onze inrichtingen zijn best betaalbaar als je kijkt naar de duurzaamheid ervan. Belgen zijn goed in een aantal zaken, zoals chocolade maken, witloof kweken en bier brouwen, maar ook in het maken van meubels. Wij hebben alvast de ervaring en de vakbekwaamheid in huis die in heel veel landen wordt geapprecieerd. In de Verenigde Staten, een jong land met weinig historische cultuur, vinden ze onze authentieke interieurs fantastisch.” ■

Antieke stukken, hout worden geïntegreerd in een nieuw interieur.